

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica vij. Tex. euā[ng]. Mar. viij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

Dñica. VII. post Trinitatis

mus. Qualis aut̄ p̄cessit offensa: ita debet seq̄ recōciliatio. Si cogitatu offendisti: cogitatu reconciliare. si p̄bis offendisti: p̄bis reconciliare. si opib⁹ offendisti: opib⁹ reconciliare. Omne em p̄ctū quo mō cōmittit: eo mō et penitēia de eo agat. hec

Hoc alit sciendū est: q̄ s̄m scri (ille) pturas et sc̄m q̄druplex est mun⁹ quod deo offerre nos decet et oportet. et nulluz eoz sine p̄ximi charitate gratum est deo. Primum est mun⁹ a manu. qd i elemosyna rū largitōe p̄sistit. Secundū est ab obsequio. q. l. totū corp⁹ n̄m in dei fructu mācipamus. Tertiū est mun⁹ ab ore: qd ē mun⁹ orōis deo yalde odorisq̄. Quartū est a corde. quod est munus amoris: sine quo nullū aliud munus acceptū est. In p̄mo aut̄ mune. et altare est cor nost̄. s̄p̄ quo elemosynā imolamus q̄s s̄t cū bilaritate cum copassione: cū recta intentōe. et frēs sunt angeli quos offendim⁹ nō assentim⁹ do inspirationib⁹ eoz. et reconciliam⁹: cuz eisdē assentim⁹. et tunc elemosynas n̄as deferunt ante dñm. Dicunt autē fratres nostri: q̄r euīdem habent p̄rem. et ad canitē de imaginē sum faci. et ad eandem hereditatē vocari. In p̄do aut̄ altari est fides quā hāc vitā p̄t aliam p̄dere nō timim⁹. Frater vero noster est sp̄s noster quē offendim⁹ cū ei sensualitatē p̄ponim⁹. et reccōciliamus quād postponimus. In tertio vero altari est christus: sup quo offertimus orationes dicentes: p̄ ch̄um tē. q̄r s̄t altare terreni ratione carnis mortalē et erē ratōe anime invicta. et aureū ratōe deitatis p̄ciose. De his em tribi altari bus legimus in scripturis. vt Exod. xx. iiii. Reg. xv. et Apoca. viii. Frater n̄ est sp̄met quē offendim⁹ p̄ctō: et confessōne vera reconciliam⁹. In quarto aut̄ altari est altitudo trinitatis: de quo Exo. xxvij. Nō ascendes ad altare meū p̄ ḡdus. In trinitate em non lunt ḡdus sed oia equaūlia. Frater aut̄ n̄ est q̄libet ch̄ian⁹ quem reconciliare debem⁹. als etiā ip̄a s̄q̄ esset dei dilectio nō est sufficiēs ad salutē: q̄r nō est vera. Jo. iiiij. Siq̄s dixerit qm̄ diligodeū et frēm suū odit mēdax est

Dñica vii. L ex. euā. Mar. viij.

Cum turba m̄lta esset cū ielu: nec haberet qd māducarent: conuocatis di scipulis ait illis: Dispergēz sup turbaz: q̄a ecce iam triduo suū continent me nechit qd māducēt. Et si dimiserō eos ieiunos i dos mū suām: deficient in via. Quisdam enim ex eis delonge venērūt. Et responderūt ei discipuli sui. **Vnde** istos poterit quis hic saturare pānisbus i solitudine: Et interrogauit eos: Quot pānes habetis: Qui dixerūt: Se p̄tem. Et precepit turbe discūbere super terra. Et accipieſſe p̄tem pānes. Gras agens: fregit et dabant discipulis suis ut appōnerent: et apposuerūt turbe. Et habebant p̄sciculos p̄acos: et ipsos benedixit et iussit apponi. Et māducauerūt et saturati sūt. Et sustulerūt qd supanerat de fragmentis septem portas. Erat aut̄ qui manducauerant q̄i q̄tuormilia: et dimisit eos

Cum turba multa cēt cū ielu tē.) Mar. viij. In p̄nti euāg. tāgū tria pūcta q̄ st. Recitac̄ int̄matiō. Im̄ possibilitatē exp̄stio. et Diuitiā opatio. Quād p̄mū xps exp̄st turbe ncitātē. Pro q̄ sc̄d q̄ bis ch̄is circa pāes mīracula fec. sel. l. p̄ p̄sca q̄s ex. v. p̄tō sa tiquit q̄s q̄nḡ milia boim. vt h̄es dñica xl. p̄ se. tri. Secdo p̄ p̄ete. h̄ mag. hi. et b̄ h̄ i p̄nti euā. agit. H̄ ḡ. Lū tur. m̄lta es. cū ielu). s̄i debito/nec h̄rent qd māducērēt) Sīc enī dīc L̄bry. dtulerat qdā aliq̄ cibaria secū: s̄z p̄mo et sc̄do die cōslūpserūt illa. stereft aut̄ et t̄tia die cū ch̄io attracti dulcedie vuln̄ et moy et doctrine ei⁹ et mīraclop glia. Sīc ei dī b. Mar. tē sanauit m̄los cecos: muros et claudos (p̄uocatis discipul⁹ suis) vt oīdat et maiores debet minorib⁹ sua cōmūicare consilia: in q̄ ap̄

D 4

Tractatus

II

paruit humilitas ch̄ri (ait illis : **D**isseret
or fug turbā) **D**issercordia p̄p̄e est tri-
stitia cordialis de aliena miseria: cui cum
possimus subuentre cōpellimur. **E**st ergo
ap̄p̄e sensitiva passio. et fuit vere et p̄p̄e in
ch̄ro inq̄tū bō. inq̄tū h̄o dē erat: fuit in
eo effec̄ mīficordie: qui est subuentio et
erā affect⁹ vt ad voluntatē p̄tinet. vt. s.
est p̄positū liberādi a malo. aut̄ ut p̄ḡ
riner ad sensum. quia sensus nō est ybi
nō est corpus. (Quia tā triduo sustinem⁹
me). i. expectat (nec habet qđ māducunt)
Sicut enī dicit **T**heo. ch̄ris circa alimēta
nō faciebat facilē miracula: ne p̄p̄e cibū illū
sequerent. sicut illi quib⁹ ip̄e dicit **J**oan.
vij. Queritis me nō quia vidistis signa s̄z
quia māducasti ex panib⁹ et saturasti eis.
Erat enim panes quos christus faciebat
suauissimi p̄l̄ qđ alij. Sed tunc incumbeb⁹
bat necessitas faciendi miraculū. sub
ditur. (Etsi dimisero eos) a me (i domuz
suā). i. ad domū suā ire (deficiē) i. stitudi
ne et fame in via) que plixa erat. Quidaz
enī ex eis delonge venerūt (Ecce. p̄uiden
tia diuina: quo se diligenter curā et sollicitā
tudinem gerit.

Moraliter autē sciendū est p̄mo qđ
tuor sunt hominē genera que maxime ieu
num corpore refugūt. i. de magna egritu
dine qualicētes: itinerātes: pueri et ienes.
Qui aut̄ nouit ad pniam querūt sic cō/
ualescentes de infirmitate p̄cī: et aggref
si sunt viam padissi: et sunt pueri nouiter
gratia renati: et interdū ienes in p̄cīs ih
ueterati. Igit̄ indiget frequentissima diuini
p̄bi refection. Sciendū est scđ moraliter
qđ om̄m fuerūt q̄ tuor sine mīficordia diu
ra. s̄z ch̄ris ea sua pietate mollificauit. Ut
de dō hoī supra dñica. qđ quadragesime.

Moraliter etiā sciendū est tertio qđ vlt
celesti pane vesci: debz cū christo esse i de
ferto et solitudine penitēcie trib⁹ dicibus.
qđ sunt tres p̄nie partes. s. p̄tritio: p̄fessio
et satisfactio. Vel ad līam debz eē c̄tuū
potest et q̄tū līez solitarius: qđ dī ōīee. qđ
ducā eam. s. animā deuotā in solitudinē
et loqr ad eoz illius.

Quantā ad secundū tangit quō apli et
posuerūt ch̄ro impossibilitate satisfaciēdi
necessitatib⁹ turbay: cū dī: (Et responde

rūt ei dī. sū) qđ vt dicit **Theo**. adhuc nō in
telligebant: nec h̄uti eius propter p̄ora
miracula credebāt. (Unde isto s. poterit
quis hic saturare panib⁹ in solitudine) Et
intellige qđ nō credebāt virtutē ch̄ri p̄les
ne et p̄fecte et tantū quantū ip̄e merebātur.
nec tantū q̄ntum ip̄i postea fecerūt: v̄l nō
ita s̄gniter. **Theo**. Ip̄e autem dominus
non eos vitigat: ex hoc instruēs nos qđ nō
deberit ignorantib⁹ et nō intelligentib⁹
uiter irasci: s̄z eoz ignoratiōē cōpati. **H**ec
ille. (Et interrogavit eos) non ex ignoran
tia vt dicit sc̄rus **R**emig⁹. s̄z vt ex eoz
responsione miraculum clari appareret.
Quot panes habetis: Qui dixerunt: se
p̄tem. Et p̄cepit turbe discumbere super
terrā et nō sup̄ senū. Sicut enī dī **D**ay
gister hist. ex feruore solis in terra illa iaz
p̄pentecoste nō erat senū. Sicut p̄i quan
do p̄p̄e p̄asc̄ christ⁹ aliquā sile legis fecisse
Sic ergo pat̄z quō naturalis erat ip̄ossi
bile qđ apli turbe satissacerēt de alimen̄s
ideo optebat adesse tertium. i. opatōez deu
tar̄. Pro hoc aut̄ sciendū est qđ s̄m **D**io.
ad p̄uidentia diuina spectat non destrue
re rex natura s̄ sed saluare. Suḡ qđb⁹ ver
bis et multis alijs ego cogito. qđ sicut hō
non debz sine necessitate inuocare deum
vt miraculoſe facias qđ aliter fieri p̄t. ita
etiam nec dē hoc facit. ita qđ nō fac̄ mira
cula ad subuentiū necessitatib⁹ homi
nū nisi ybi deficiēt cause secundē. sicut nec
sapientis dñs exequi officia seruorū nisi
ybi illa nō suppeditūt. Etsi dicas qđ interdū
facit aliquā miraculoſe ad fidem astruegā
quod aliter fieri po terat: sicut quād la
nauit socrū simonis. Dico primo qđ loqr
de miraculū factis ad hominū rgalē subue
tionē. et secundō qđ secundē causa nō poterat
facere id qđ tūc miraculoſe factū ē et fieri
ogebat: sicut ē ip̄a sanatio mulieris ifir̄/mē: approbatōis doctrine christi: consolati
tio discipulor̄. zē.

Moraliter autē documentū est hic qđ ch̄ri
sus docuit cū prius req̄suit de nūero pa
num anteq̄ aliquā diuinitus efficere volu
erit. s. vt null⁹ ita in diuina p̄uidentia et
p̄tute p̄fidat: qđ p̄l̄ om̄ni mō et via faci
at quod facere potest vt habeat oportū: Sed contra. qđ beata Agatha medicinā

Dñica. VII. post in r. Zi.

carnalē suo corū exhibere recusabat. Ad Aliquādo veritatē. vt Jo. i. Quasi vnl
hoc dicit b. Tho. ij. ij. q. xvij. ar. j. ad ter/ geniti a patre. t si sumis hic. Quāuis di
tiū: q brā agathā ex p̄a erat diuinā benī ci possit q nō erāt com plete q̄tuor milia
uolentā erga se: vt vel nō pateref infir mitates p̄ qbus corporali medicina indi
geret. vel statim sentire diuine sanatois
effectū: Hec ille. Et esset sile de oī alio in
sili casu. Nec enī est peccatum si quis i h̄s q
facere potest oret deū vt sibi assistat t se
adiuuer: qz in his etiā que possum⁹: im
pediri multipliciter possum⁹: et deficere.

Quantū ad tertium tangit opatio dei
tar: cū subdit. Et accipies septē panes
grās agens in signū vt dicit Remigius
q de oī beneficijs grās deo referre de
bemus (fregit et dabat discipulis suis) vi
apponērēt. et apposuerūt turbe (Ipi apli
immediate in signū q diuinā ad inferio
res q supiores deriuāt: iuxta doctrinā san.
Tho. et Dion. (Et habebant pīscieulos
paucos) Erāt g pīscieuli. i. parui pīsces q
ad quantitatē cīnū. et pauci numero q
ad discretā (Et ipos bīndicēs) Ipa autē
pīscieles erūt etiā panes fuisse bene
dicos. Est autē cībā benedictio pī
tria. Primo ne cū eo diabolū glutiamus
sicut eū g glutiuū monialī lachūca: vt gre
go. narrat in li. dīal. Secundo ī venenū
et alia corgaliter nocīua. vt idē narrat de
beato Benedicēo (ibidē: qui signo crucis
fregit vas in quo ei port̄ cīveneno erat
oblat⁹). Tertio vt ex diuina pīcute cīb⁹ no
bis fiat ampli⁹ salubrit̄ (Jussit apponi.)
Sequitur autē diuinā opatio cum subditur
(Et māducauerūt: et saturati sunt) Quō
quā fuerint isti pāes a ch̄o miraculose au
gmentati: vide infra dñica vlti. qz eodem
modor isti t illi fūet m̄l̄t̄ pīcūt̄ (Et sus
tulerūt q̄ superat de fragmētis septē
sporas) ad maiore evidēt̄ facti: ppter
quā etiā euidentiā subdit⁹ (Erāt at q man
ducauerant quasi q̄tuor milia: t dimis
eos) saturatos in domū suā. Sz h. qz be
atus Zatt. dt eos fuisse q̄tuor milia ex
tra mīieres t pīculos. Quō ergo dicunt
fuisse quasi q̄tuor milia: cum ly q̄si videa
tur diminutio em importare: Ad hoc dico
q ly quasi aliquād̄ dicit diminutionē: sed
nō sp. Nam aliquād̄ dicit sicut dinē. vt. ij. ad

mitates p̄ qbus corporali medicina indi
geret. vel statim sentire diuine sanatois
effectū: Hec ille. Et esset sile de oī alio in
sili casu. Nec enī est peccatum si quis i h̄s q
facere potest oret deū vt sibi assistat t se
adiuuer: qz in his etiā que possum⁹: im
pediri multipliciter possum⁹: et deficere.

Aliorumque à scīendū ē r. Bedā
dam q p̄ q̄ng panes hoideaceos ve q̄b
habes infra dñicaylti. significata ē līra ve
teris testamēti spūali grā plena: h̄ in pī
refectōne q̄t̄ vītas noui testamēti.

Triduā dñm expectātes fm Theo.
sūt q̄ trīna immersione baptizant. q̄s vt
Bre. dicit in li. moī. dñs vult vbi dei pas
bulo refici ne deficiat in pīntis vite labo
rī. Delonge venientes fm Bedā sunt
q̄ ex gētib⁹ idolatrī credidēt. de pī
q̄ de iudeis fidelib⁹. Et in pōri q̄ng pā
nū refectōe q̄ statū sub lege significabat
sup sensō fedebant pītūs: vt dīc Bed. qz
carnis desideria comprimere lex tubebat.
Hic p̄sug terrā. qz in nouo testamēto
ipas quoq̄ terrenas factates p̄tēnere
p̄suluit dñs. Septē panes fm Hiero. se
pē sūt dona spūsanci. t hōp fragmēta
sunt mystici intellect⁹ bīl⁹ septenarij fm
eūdē. v̄l̄sunt diuise p̄ticipātōes eoz a dī
uersis hoib⁹ post statū p̄mitiū ecclie: in
q̄ illa dona plenissime: t vt ita diceri ad
satietatē sunt habita i visibili spūsanci mis
sōe. Frāgere panes fm Bed. ē agere sa
cramēta. Grās agere est de salute huānī
generis p̄gaudere. Per discipulos distri
buere est ad nos q̄ illos celestē sciam de/
rīvare. Pīscieuli fm Hiero. sunt libri no
ni testamēti: qm̄ partē pīsc̄ assī dñs r̄sur/
gens postulat. Septē spora ab aplis
collectē septē sunt ecclie fm Hiero. Et q
septē int̄edit Hiero. vñiueritatē ecclī ap̄
Quattuor milia fm Theo. sūt q̄tuor p̄
tūb⁹ p̄fecti. vñ t velut fortiores p̄la co
medēt. pauciora reliqrūt. qz h̄ septē spora
te: ibi duodecim copib⁹ sūgunt: t h̄ q̄
q̄ng milia erāt. i. q̄ng sensib⁹ seruientes.
Qīa pdictā i cuiuslo sī novi testamēti.

Dīo: scīendū ē fm Bedā. qz id q̄b
turba comedere. i. oī patī neḡt: apli. i. p̄fē
cīoīes colligūt sūe opāt. Saturat enī
turba qz si fūet mādata ad vitā p̄uenier:
et iāsi. q̄silia nō obfuet. Itē morābīc dicit
nō sp. Nam aliquād̄ dicit sicut dinē. vt. ij. ad

B. 5

Tractatus

II

ut accipias tibi escas deficies in via, nec
poteris in eū culpā referre q̄ miseretur et
dederit. Hec ille.

Dñica. viij. post Trinit̄
Lex: euāḡ. Matt. cap. vij

Lendite a falsis p̄phet̄
a qui veniūt ad vos in ve-
stimentis ouīū: intrinse-
cus aut̄ sūt lupi rapaces. A fru-
ctibus eoz cogscetis eos. Num/
quid colligunt de spinis vngas:
aut̄ d̄ tribulis fucus. Sic om̄is
arbor bona: bonos fruct̄ facit.
mala aut̄ arbor fruct̄ malos fa-
cit. Non potest arbor bona fru-
ct̄ malos facere: neq; arbor ma-
la fructus bonos facere. Vis ar-
bor que non facit fructū bonum
excidetur: et in ignem mittetur.
Igitur ex fructibus eorum cog-
nosceris eos. Non ois qui dicit
mihi dñe dñe intrabit in regnū
celorū: sed qui facit voluntate pa-
tris mei qui in celis est: ipse in-
trabit in regnū celorū.

Lēdite a falsis p̄
phetis rē.) Dat. vij. In p̄ien-
ti euāgel̄ in quo de falsis p̄

phetis agit: cāgūt tria pun-
ta q̄ sc̄. Premonitio: notificatio r̄ cōmī/
Quād ad p̄mūp̄nūciat ch̄is (natio-
discipulūs, et p̄ illos roti ecclie affutu/
ros falsos p̄phetas. monēs ab eis ē caue-
dū. Lausa aut̄ b̄ admōntōis multiplici-
cū reddit. Primo fin Chryf. sic. Nam di-
kerat tñs ecclasticas ordes et ieiunia nō
esse corā hominib; facēda: sicut hypocri-
te faciunt. Ut ḡ ondēter talia in ecclesia
p̄cessi fieri p̄ hypocrisim: admonet cauen-
dos falsos p̄ hæ. i. hypocritas Sc̄idū
q̄ sub lege coit fui dei et q̄ sc̄ erāt: erant
etia p̄phe. ut ex decursu scripture p̄z. Erāt
ā mlti p̄phete falsi: q̄ vñides suas nō a
vitate querēt et p̄cipue heretic̄. Et ne d̄
do s̄a diabolo suscipiebat: et p̄lm auere
cerēt heretic̄ q̄ de iudeoꝝ yl'gētū dō

bāta via del. et tñ sc̄itatē simulabāt: iōḡ
simulatores sc̄itatē hypocritas p̄phetas
ch̄is dic̄t s̄ falsos: nō q̄ vñides a diabo
lo sp̄ videāt: s̄q; sc̄itatē que p̄phaz quo/
dāmodo videbat p̄p̄ia fīte p̄tendit et in
tendit fallere plebe. Sc̄do fin Aug. sic.
Nā dixerat dñs paucos ingredi p̄ artam
vñā. Quia ḡ heretic̄ cōt̄ pauci sunt respe-
ctu fidelū: ne credāt et dicant se illos esse
q̄ artā via gradūnt: admonet ab hmōi
cauere et eos cognoscere. Hos aut̄ rōne
etia dicta falsos appellat p̄phaz. Sp̄ em̄
heretic̄ sunt hypocrite. Tertio it erū fin
Chryf. sic. Nā dixerat artā esse viā vite,
et paucos p̄ eam intrare. Lz aut̄ ita sit: tñ
multi sunt q̄ ista vita querunt: ut falsi do-
ctores: q̄ falsi p̄pheta appellant. S̄z h̄. q̄
Dat. vij. dī q̄ lex et p̄phe vñā ad iōanne
ḡ p̄ ch̄m nō erāt futuri p̄pheta. Ad h̄
d̄ p̄mo ye supra dictū est. Sc̄do ēt dicit
Chryf. in home. q̄ p̄pha q̄s d̄. et q̄ p̄ph
nūciat de ch̄ d̄. et q̄ interpr̄at et elucidat p̄
nūciata: ut doctores ch̄m secuturi. Nec
em̄ ye ait p̄t q̄s int̄pr̄ati p̄pheticos sc̄iūs
nisi p̄ sp̄m p̄phetae. Possim̄ ēt oēs has
cāe ivniū colligere et dicere: q̄ q̄ via at/
rāe: cauēdū ē a falsi p̄phetis. i. a seducto-
rib; q̄cūq; sint illi. Sūc aut̄ fin Tho. sup
Dat. falsi plāti q̄ decipiunt ex iēcōe v̄l̄c̄y
fecit malo. et hypocrite inēdētes ruināz
aliq; et heretic̄ falsa docētes. Hec ille.
Et nota q̄ hypocritaz venētu est valde
nociuū. q̄ sub colore boni oia mala qdā/
modo p̄suadēt. Ecclia qdē bellū tyrānoꝝ
vicit p̄ patiētia. hereticōꝝ ēt p̄ sapiam. h̄
hypocritaz belū vincere nō p̄t: q̄ octū
et domesticū ē. Dic ḡ (Atēdite) Nō ēt
videte. q̄ tales nō erāt futuri manif. si h̄
occulti sub vñina pelle. Nā vt ait Chry.
in ome. Ub̄ires certa est asp̄cīt. i. simpli
videt. vbi aut̄ incerta est attēdīt. i. caute-
risiderat. Ite dī attēdīt. q̄ firma rūcēla
est scire q̄e fugias. Nō ēt sic dī attēdīt
q̄i inuita dño diabol̄ heres. introdu-
cat s̄z eo p̄mititce. Or̄ enī n̄ sine indicio
v̄l̄c̄y tuos suos h̄iē: nō p̄misit rētatoꝝ. q̄: ho
nō vult eos p̄ iegrātū p̄ire iō p̄monz. hec
ille a falsis p̄phe. i. ab oīb; q̄ volū alias a
dō s̄a diabolo suscipiebat: et p̄lm auere
cerēt heretic̄ q̄ de iudeoꝝ yl'gētū dō